

Non-formal Learning and Education in School
Неформално учене и образование в училище

ЗАЕДНО МОЖЕМ ПОВЕЧЕ

Диана Смиленова

СОУ „Отец Паисий“ – град Стамболийски

Резюме. В съвременния глобален свят на модерни комуникации и изобилие от информация обучението не може да остане затворено в класната стая. Учителят отдавна не е единственият източник на знания за учениците и в този смисъл той трябва да търси свои съмишленици и партньори извън училищната сграда. Всички ние – учители, родители, общински служители, представители на бизнеса и неправителствени организации – можем да работим заедно и да потърсим решения на проблемите в образованието, да мотивираме младите хора за учебен труд и личностна изява, да дадем възможност на децата със СОП да участват пълноценно в обучението, да постигаме по-добри резултати, съизмерими с европейските стандарти.

Keywords: new ideas, partnership, motivation, success

В СОУ „Отец Паисий“ – град Стамболийски, успешно прилагаме този модел вече четвърта година и сме щастливи от факта, че той печели привърженици и сред колегите от други училища в региона.

Благодарение на сътрудничеството, което създадохме с местните предприятия и общинската администрация, в класните стаи влязоха консултант-доброволци, с помощта на които успяхме да представим атрактивно разнообразни професии; създадохме възможности за работа в екип с цел реализиране на общественополезни дейности; научихме децата как да правят мотивиран избор и да поемат отговорност за решенията си.

Първата стъпка към новото и различно обучение направихме с помощта на родителите. С тях реализирахме проект на тема: „Кой съм аз, кои сме ние?“, като задачата, по която работихме, беше да се открият интересни родови истории, които да се представят на открит урок с участието на родителите. Така с радост установихме, че в класа ни има наследници на участници в Априлското въстание, както и на руски генерали. Някои от материалите, изготвени от родители и ученици, представиха истории на известни родове в града ни.

Фиг. 1

Разнообразихме и обогатихме часовете по „Околен свят“ във II клас. Осмислихме значението на думите „семейство“, „род“, „родова памет“. Родителите повярваха в своята значимост в процеса на обучение, довериха ни се, станаха съпричастни към работата. Така с по-голяма увереност реализирахме следващата си съвместна инициатива, в която дискутирахме понятията „необходимост“ и „желание“. На тази среща разширихме кръга на нашите гости, като поканихме хора на изкуството – детската писателка Надежда Христова, културни дейци от читалището в града ни и колеги от училището. Надежда Христова представи своята великолепна драматизация „Шишенцето със сълзи“, в която участваха и самите ученици. Увлечени в актьорската игра, убедително, със силата на изкуството, те сами откриха, че истинските желания идват от сърцето.

Фиг. 2

После заедно с родителите и гостите работиха в екипи, за да направят карти на желанията, и разработиха стратегии за тяхното постигане. Диференцирахме желанията според това, колко са важни и необходими за тях самите и за хората, с които живеем. Направихме извод, че когато човек се стреми към нещо, той трябва да бъде упорит и да намери подходящи партньори, с които да работи в екип.

Много за екипната работа учениците научиха и благодарение на партньорството, което създадохме със завода за целулоза и хартия „Монди“ в град Стамболийски. Гостувахме в предприятието многократно и по различен повод. Наши консултант-доброволци бяха мениджъри, кадри от отдел „Човешки ресурси“, ръководители на смяна. Учениците се запознаха с различни професии на територията на предприятието и научиха отделните етапи от производството на хартия.

Фиг. 3

Участвах в ролеви игри, решавах кръстословици, подреждах управленска схема. Имах възможност да видят отблизо производство на поточна линия и как се реализира техниката за безопасност на труда.

Наред с това се учеха да работят заедно, да се изслушват и да уважават чуждото мнение, да разчитат на партньора си и да разпределят задачите в екипа.

Със съдействието на „Монди“ организахме конкурс за детска рисунка, за есе на тема „Моята бизнес идея“, за изделия от хартия. В тях се включиха деца от територията на цялата община. За коледните и новогодишните празници изработихме поздравителни картички за работниците и служителите в предприятието.

Фиг. 4

Фиг. 5

Вече е традиция да участваме като партньори на предприятието за реализиране на съвместни инициативи, свързани и с екологията.

Протегнахме ръка за сътрудничество и към общинската администрация в град Стамболийски. С тяхна помощ осъществихме няколко съвместни проекта.

Учениците участваха в „кметски избори“, които бяха проведени в ритуалната зала на читалището под ръководството на заместник-кмета на общината. „Кандидат-кметовете“ трябваше да разработят стратегия за развитие на населеното място, да участват в дебати и да защитават кауза. „Избирателите“, от своя страна, трябваше да направят своя мотивиран избор след внимателно обсъждане на силните и слабите страни на кандидатурите. Изводът: трябва да бъдем отговорни за постъпките си и да умеем да правим разумни компромиси.

Другият проект, който реализирахме съвместно, бе под надслов „Стамболийски – по-добро място за живеене“. Наш специален сътрудник по темата бе главният архитект на общината, който постави задача на учениците да направят проучване как са живеели хората в миналото. Децата

изработиха проекти и макети, коментираха начина, по който се променят селищата, и ролята на архитекта за техния облик.

На работни листове изпълняваха задачи, свързани с известни крепости от нашето минало, както и с облика на възрожденските градове (Приложение 1).

Накрая представиха своето виждане за градската инфраструктура и предложиха идеи за нови сгради, от които се нуждае нашето населено място – като например спортен комплекс, детски увеселителен парк, приют за животни, лятно кино. Всяко предложение беше представено по атрактивен начин и сериозно аргументирано.

Осъществяването на тези проекти не би било възможно без инициативите и подкрепата на ДАБ, по чиито програми се реализират голяма част от гореспоменатите теми. Работата се осъществява в клубове по интереси или в часовете на класа, ДБТ, „Изобразително изкуство“, „Човекът и обществото“.

Изводите, които се налагат от прилагането на тези програми в обучението, са следните:

1. Повишена мотивация за учебен труд.
2. Възможност за включващо обучение на деца със СОП и от ромски произход, както и за творческа изява на талантиливи ученици.
3. Практическо приложение на знанията.
4. Подобряване на социално-комуникативните умения чрез екипна работа.
5. Възможност за осъществяване на проектноориентирано обучение във и извън рамките на класната стая.
6. Развитие на аналитичното мислене и уменията за боравене с различен тип информация.

Най-важното, което успяхме да постигнем с колегите от нашето училище, е това, че спечелихме за каузата на българското образование хора от различни сфери на общественния живот. С тяхна помощ осъществихме полезни образователни и благотворителни инициативи, дадохме пример, че няма невъзможни неща, когато се работи с ум и сърце, защото заедно можем повече!

Приложение 1

РАБОТЕН ЛИСТ

Зад. 1. Решете вярно задачите и ще получите името на старинна българска крепост.

$$\begin{aligned}
 8 \cdot 5 + 200 &= \underline{\hspace{2cm}} \quad \underline{\hspace{2cm}} \\
 420 - 4 \cdot 5 &= \underline{\hspace{2cm}} \quad \underline{\hspace{2cm}} \\
 36 : 9 \cdot 4 &= \underline{\hspace{2cm}} \quad \underline{\hspace{2cm}} \\
 100 - 9 \cdot 9 &= \underline{\hspace{2cm}} \quad \underline{\hspace{2cm}} \\
 (520 - 500) + 10 \cdot 10 &= \underline{\hspace{2cm}} \quad \underline{\hspace{2cm}} \\
 3 \cdot 6 + (100 - 99) &= \underline{\hspace{2cm}} \quad \underline{\hspace{2cm}} \\
 (23 + 17) + 200 &= \underline{\hspace{2cm}} \quad \underline{\hspace{2cm}}
 \end{aligned}$$

16	240	19	120	400
Р	Ц	Е	В	А

Името на тази старинна българска крепост е
Тя е разположена в старата столица на България – град Велико Търново, и е от времето на Второто българско царство.

Зад. 2. Отбележете началото и края на всяко изречение в текста и ще научите как са изглеждали българските градове преди около 500 години.

Улиците в **чаршията** на големите градове били разширени те били заселани с **калдъръм** и осветени с фенери къщи с много прозорци и широки **чардаци** обърнали лице към улицата

чаршия – център на града
калдъръм – каменна настилка
чардаци – големи тераси

Зад. 3. Човек, който отговаря за построяването на различни обекти в града, прави планове за неговия растеж и развитие, се нарича а _____ т.

Помощ за задачите от дневника:

сiloзи – големи складове за зърно

елеватори – „асансьори“ за зърно

учреждения – обществени сгради като община, полиция, поща, поликлиника и др.

TOGETHER WE CAN DO MORE

Abstract. In our world of high technologies and a huge variety of information, education cannot be kept indoors in the classroom, because it is a dynamic process. The teacher has not been the only source of information for a long time. Faced with all the challenges he/she has to find partners among people from different areas of our social life such as business, municipal administration, culture etc.

When we work together, we can solve problems more successfully, motivate young people, give a better chance to children with special abilities.

✉ **Mrs. Diana Smilenova**
Secondary School "Otetz Paisii"
Stamboliiski, Bulgaria
E-mail: smilenova_diana@abv.bg